

Processt(ukken) stad Enschede.

1691.

Kelderman c(ontr)a **Leppijn**.

Folio 1.

In saken contumacieel voor d' achtbare heeren burgermeesteren der stad Endscheijde strijdig en ongedecideert hangende tusschen d' e(dele) **Joan Kelderman**, *koopman* tot Deventer, impetr(an)t ter eenre, en **Christiaen Leppijn**, g'impetreerde en gecontumaceerde ter anderen sijde, waarbij den impetrant den g'impetreerden nae voorgaende citatie dede anspreken om betalinge te mogen hebben per resto van een summa ad 30 g(ulden), 10 penn(ingen) procederende van geleverde waren, volgens daarbij g'allegeerde rekeninge, alles onder protest van kosten ofte etc.

D' g'impetreerde en gecontumaceerde daar en tegen dede versoeken 6 weken tijd en bekennde voorts de schult.

Gesien de prothocollaria beginnende den 26 jan(uarij) 1691 en eijndigende den 11 maj des selvigen jaers, de tweede schriftelijke g'insinueerde citatie en het daarop door den stadsdienaer geteijkende relaes, voorts d' authentiq(ue) rekeninge uijt des impetr(an)ts schultboek, alles conform den daarvan gerigtelijken opgerigteden ende in contumaciam van die g'impetreerde betekenden inventaris, in dato den 18 maj deses lopenden jaers 1691, ende op alles rijpelijk gelet-lettet, waarop tot administratie van onparthij-dige justitie eenigsints te letten stonde.

Anvankelijk, dat des impetr(an)ts volm(achtige)r, *procurator* **Alb(ert) Wagelaer**, d' angevangene procedure nae t' praescript van ons landr(echt) p. 1, tit. 12, art. 1, 2 en 3 wel en wettelik in contumaciam tegens die g'impetreerde heeft geprosequert. En alsoo vervolgens dan ten opsigte van de sake ten principale geregardeert. [Dat]

Folio 2.

Dat aldewijl die g'impetreerde die wegens den impetr(an)t g'eijtschte schult, in dato den 26 jan(uarij) voorn(oem)t teste prothocollo gerigtelik heeft bekend, onnodig sij in desen te discutieren, off en hoe verre des impetr(an)ts schultboek tanquam* privata scriptura nae de hedendaegse coustumieerlijke rechtsgeleerdheid gelove meriteert, vermits (gelijk geseijt) die g'impetreerde die gelibelleerde schult bekend hebbende, geen verder bewijs tot verificatie van deselve behoofte bijgebracht te worden, als onder anderen van Huber in sijn hedendaegse rechtsge-

* = als

leerdheid part. 2, lib. 2, cap. 24 n. 22 word geleert in dese significante woorden. Wat bij parthije beleden word, behooft geen bewijs, nademael geen stercker bewijs kan sijn, als belijdenisse van parthije voor den rechter gedaen, waarop noodzakelik moet volgen condemnatie L. 3 ff de confession. per confessionem enim relevatur quis ab onere probandi. Mijnsing Centur. 5 observ. 88 n. 2 et nula fortior in jure probatio est quam partis adversae confessio. Gail lib. 2 obs. 106 n. 2 et tract. de pignorib*. obs. 15 n. 10.

* L. pignus, pignoris = (onder)pand

Confessio est (inquit sim a Leeuw censur. forens. part. 2, lib. 1, cap. 29 n. 24) declaratio facti coram iudice competente facta, cuius vi pro iudicato habetur, neq(ue) alia probatione opus est L. unic. Cod. de confess. L 1 et tot. tit. ff e od. et paulo post, neq(ue) plenior et melior probatio, quam ipsa ac propria rei confessio p(er) LL et DD ibid. alleg. quibus add. Christin. vol. 4 decis. 59 n. 1 en dan vervolgens geconsidereert, quod in confessum nulae aliae sunt partes iudicis quam in condemnando Gail all. loc. n. 1, Mijnsing Centur. 5, obs. 77 in fin Hub. dict. loc, soo heeft die g'impetreeerde en gecontumaceerde die condemnatie der geseijde schult nae rechte niet kunnen echapperen. [Eijndelik]

Folio 3.

Eijndelik geregardeerd ten opsigte van de kosten, dat d' g'impetreeerde en gecontumaceerde niet alleen propter regulam victus vicori in expensas condemnandus. Neen, maar ook, omdat een gecontumaceerde altijd in de kosten word gecondemneert, etiam si* bonam causam habeat L. properandum 13 Cod. de iudic. Landr(echt) p. 1, tit. 12, art. 4.

* = zelfs als

Om welcke en andere redenen meer het gerigte voorn(oem)t met ingenomen advijs van die hier ondergeteijkende rechtsgepromoveerde, God en de H(eilige) justitie bloetelik in anschouw nemende, doende recht, verstaet, dat die g'impetreeerde en gecontumaceerde schuldig en verpligt is, die gelibelleerde s(umm)a ad 30 g(ulden), 10 penn(ingen) an den impetr(an)t op te leggen ende te betalen, denselven daarinne boven de kosten deser procedure, tot gerigtelijke taxatie en moderatie mits desen condemnerende, salva purga nae landr(echt).

Atq(ue) ita in hac causa iudicandum censui*, Endscheijdae, den 27 majj 1691.

* L. censeo, censere = oordelen

M(ichael) A(lbert) Muntz, dr.

(in kantlijn linksonder:

Anno 1691 den 15 junij.

In pleno senatu.

Ten versooch van d' comparerende partije de volm(achtiger) van **Jan Kelderman** is deese in contumaciam vermits aen sijde **Lepijns** niemandt nae ineischunge gecompareert ock alsoo gepronuntieert, d' welcke nae eerlegginge

van die volle sportelgelder* ad 9 g(ulden), 8 st(uiver),
mett bedanckinge deeses, versogt affschriff.

* L. Sportula = offermandje/
= Honorarium, dat door rechtzoekenden aan rechters
en hunne ambtenaren verschuldigd was.

Folio 4.
Sententia.

Folio 5.
Inventarium.

Oover het geene in die contumaciele
proceduijre van **Joan Kelderman**
c(on)tra **Lepijn** is voorgevallen.

1. Prothocollaria anvangende den 26
jan(uarij) 1691 ende eindigende den 11 majj
desselves jaers sub. N 1-mo.
2. Citatie en insinuatie de dato den 23 martij
sub. N. 2-do.
3. Authentiq(ue) extract reeckeninge van het
schultboock van **Joan Kelderman**.

Aldus geïnventariseert ende in contumaciam
geslooten den 18 majj 1691.

Ter ordinantie **Hend(rick) Engelb(ert) Stockman**, *secret(arius)*
Alb(ert) Wagelaer, volm(achtige)r van **Joan Kelderman**.

Folio 6.
Inventarium.

Folio 7.
N. 1-mo.

Extractus prothocolli.
Anno 1691 den 26 jan(uarij).
In pleno senatu.

Alsoo **Christiaen Lepijn** van **Joan(nes) Kelderman**
weegens geleverde waere volgens hijr nevens gaende
reeckeninge noch schuldig is gebleeven een summa
van dertig Car(oli) gulden, 10 penn(ingen) en in
gebreecke gebleeven d' voorsc(hreven) summa te
voldoon is hij, **Kelderman**, genootsaect
geworden door desselffs volm(achtiger) *proc(urator)*
Albert Wagelar d' voorsc(hreven) **Lepijn** voor
deesen achtb(are) gerigte te citeren
(waervan op huden den terminus
is denende) ende te concludeeren, dat
die voorgem(elde) **Christiaen Lepijn** bij sen-
tentie van deesen achtb(are) gerigte
moge gecondemneert worden d' voor-
schrevene 30 g(ulden), 10 pen(ningen) aen hem, aen-
legger, te voldeon ende te betaelen,
mett die costen van offte etc.

Lepijn versogt 6 weecke tijdt ende be-

kendt die schuldt.

Folio 8.

Anno 1691, den 9 amrtij.

In pleno senatu.

Compareert die bekende volm(achtiger) van **Jan Kelderman** en staet huden in termino en affwaget betaeling van 30 g(ulden), 10 pen(ningen), als bij **Christiaen Lepijn** huden 6 weecke judicialiter geagnosceert, bij faute van dien versogt comp(arant) qqa, dat dieselve nae gedaene aeneischunge moge worden gecontumacieert.

Decretum:

Alsoo nae aeneischeunge **Lepijn** niet is gecompareert, soo wordt hij gecontumacieert. S. p.

~~Anno 1691, den 27 april.~~

~~In pleno senatu.~~

~~Volm(achtiger) van **Jan Kelderman** reproduceert alhij in die contumaciele.~~

Anno 1691, den 23 martij.

In pleno senatu.

De bekende volm(achtiger) van **Jan Kelderman** staet huden in termino en affwaget sufficiente purge van contumacie, huden 14 dage bij **Christiaen Lepijn** gecommiteert,

Folio 9.

bij faute van dien versogt comparant qqa, dat die gecontumacieerde nae gedaene aeneischunge per decretum van d' magistraet ingevolg ons landt(recht) part. 1, tit. 12, § 2, van alle sijne hebbende declinatoir en dilatoire exceptien moge worden versteecken, ende dat dieselve voor die tweede mael ad mensem ingevolg t' landt(recht) moge worden geciteert, sulx onder protest van costen, stellende.

Decretum:

Het versogte versteck ende tweede citatie ad mensem wordt geaccordeert, en sal d' e(dele) **Christiaen Lepijn** t' extract deeses in plaetse van die tweede citatie teegens die maendlijcke dag worden ten handen gesteldt.

Anno 1691, den 27 april.

In pleno senatu.

Volm(achtiger) van **Jan Kelderman** repeteert, reproduceert
alhier in die contumaciele procedure
decreet van contumacie bij **Christiaen
Lepijn** op den 23 martij, sijnde den [14]

Folio 10.

den 14 dag van aenspraecke gecommiteert
neffens die citatie ad mensem, denselven
debite geinsinueert, staet comp(arant) der-
halven huden op den maendlijcken dag aff-
wagten all nog comparitie van **Christiaen
Lepijn**, om comparants eisch en aenspraecke
all nog te aenhoren etc., bij faute van non com-
paritie versogt comparant dat nae
gedaene aeneischunge dieselve in causae
principali mag worden gecontumacieert,
sulx onder protest van costen stellende,
als meede dat den termijn om te dienen
van intendit moge worden gestelt.

Decretum:

D' e(dele) **Lijpijn**, ingeëischet sijnde, en niet
gecompareert, soo wordt die versogte contu-
macie ingevolg landt(recht) geaccordeert en
wordt den termijn om te dienen van
intendit gestelt als heeden over
14 dage.

Anno 1691, den 11 majj.
In pleno senatu.

Compareert d' bekende volm(achtiger) van **Jan Kelder[man]**

Folio 11.

Kelderman, en legt over in termino van
intendit authentijck extract schuldtboock,
voormaels inbedongen onder beloffte t' selve oock
altoos mett eede, si opus, te willen corroboreren.
Versoockende vervolgelijck onder expresse protest
van costen, dat die prothocollaria in deese
contumaciele procedure voorgevallen, moogen
worden verveerdigt ende dat nue voort een
termijn van sluiten moge worden gestelt,
ende dan vorders nae den tenoer landt(recht)
part. 1, tit. 12, § 3, mett toedoen van
een onpartidig regstgeleerde mag eerkent
worden, sulx stellende.

Decretum:

Den termijn van sluiten wordt gestelt
als heeden over 8 dagen.

Folio 12.

N-2-do

Extractus prothocolli.

Anno 1691, den 23 martij.
In pleno senatu.

De bekende volmagtiger van **Jan Kelderman** staet
huiden in termino en affwaget sufficiante purge
van contumacie huden 14 dage bij **Christiaen
Lippijn** gecommitteert, bij faute vandien versocht
comparant qqa., dat die gecontumacieerde
nae gedaene aeneischunge per decretum van
d' magistraet ingevolg ons landt(recht) part. 1, tit. 12,
§ 2 van alle sijn hebbende declinatoir ende
dilatoire exceptien moge worden versteecken,
en dat dieselve voor die tweede mael ad
mensem ingevolg dicto landt(recht) moge worden
geciteert, sulx onder protest van costen stellende.
Decretum:

Het versochte versteck ende die tweede
citatie ad mensem word geaccordeert en
sal d' e(dele) **Christiaen Lippijn** t' extract deeses
in plaetse van die tweede citatie teegens
die maendtljcke dag worden ten handen gestelt.

Pro vero extractu.

Hend(rick) Engelb(ert) Stockman, *secret(arius)*.

Het duebbeldt van desen hebbe ick **Latpien**
ten handen geseldt – 1691 den 26 mertse. **Jan van Dam**.

Folio 13.

27 april ter(mijn) om te dienen van intendit off een termijn t' soocken.

Dito term(ijn) van aneigen(inge) naer ahtmalonge hebbende van de
opbed(inge) hem scriffit(elijcke) weete gedaen.

Folio 14.

N-3-tio

A(nn)o 1687. S(eigneu)r **Christiaen Lepien**, deb(iteur), aen **Jan Kelderman**.

27 octob(er) volgens overgeleverd rekeninge	f	7--17--	
25 nov(ember) ¼ beste seep		5-- 5--	
10 decemb(er) ½ loop* solt		2--	* = vaatje, kuipje
1688 6 jan(uarij) 27 kan traen ad 7 ¾ st(uiver)	10-- 9-- 4		
2 loop solt beide		8--	
26 dito ½ aem* eeck		3--10--	* = 150 liter
¼ beste seep		5-- 5--	
een schepel bonen		--17--	
een schepel erften		1-- 4--	
18 majj ¼ beste seep		5-- 5--	
30 dito ¼ beste seep		5-- 3--	
18 junij ¼ beste seep		5--	
een loop solt		3--16--	
½ lb andivij saet		--12--	
106 lb sijroop ad 1¼ st(uiver)		6--12-- 8	
22 dito ¼ seep		5--	

3 aug(ustus) ½ loop solt	1--17-- 8
31 dito een loop solt	3--16--
¼ beste seep	<u>5-- 5--</u>
	f 86--14-- 4

1687 25 nov(ember) ontfangen f	5--
10 decemb(er) ontfangen	4--
1688 6 janu(arij) ontfangen	2--
26 dito ontfangen	9--
dito ontfangen	2-- 1--
18 majj ontfangen	5--
30 dito ontfangen	5--
18 junij ontf(angen) 50 ell doek	
ad 8 st(uiwer)	20--
3 aug(ustus) ontfangen	2--
31 dito ontfangen	<u>8--17--</u>
	62--18--
Rest	f 23--16-- 4

Folio 15.

A(nn)o 1688 14 sept(ember) ¼ beste seep	f 5-- 5--
½ loop solt	2--18-- 8
2 octob(er) ½ loop solt	3--
30 dito ¼ beste seep	5--15--
9 nov(ember) ¼ eeck	1--16--
½ loop solt	2--15--
27 dito 2½ kan traen ad 8½ st(uiwer)	9-- 2--12
½ loop solt	2--16--
11 decemb(er) ¼ beste seep	6--
25 lb lenge* ad 2½ st(uiwer)	3-- 2-- 8
25 lb rootschaer*	2--10--
1689 15 jan(uarij) een loop solt	5--15--
28 feb(ruarij) ¼ beste seep	6-- 5--
20 lb lenge ad 2½ st(uiwer)	2--10--
12 maert 25 lb lenge ad 2½ st(uiwer)	3-- 2-- 8
2 hantkesen* 11 lb ad 2¼ st(uiwer)	1-- 4--12
29 dito ½ loop solt	3-- 7-- 8
5 april ¼ seep	6--10--
2 majj ½ loop solt	3--10--
een ancker eeck	1--16--
28 junij ¼ beste seep	6--12-- 8
2 sept(ember) ½ loop solt	<u>3--10--</u>
	f 88--18--

* leng = kabeljauw
* = stokvis

* = geen perskaas

1688 14 sept(ember) ontfangen	7--10--
30 octob(er) ontfangen	5--10--
9 nov(ember) ontfangen	4--11--
27 dito ontfangen	11--10--
11 decemb(er) ontfangen	10--10--
1689 15 jan(uarij) ontfangen	5--10--
28 feb(ruarij) ontfangen	8-- 5--
12 maert ontfangen	4--
29 dito ontfangen	3--10--
5 april ontfangen	5--17--
2 majj ontfangen	6-- 5--
28 junij ontfangen	6-- 8--
2 sept(ember) ontfangen	<u>3-- 4--</u>

82--10--

Rest f 6-- 8--

Folio 16.

A(mn)o 1689

11 decemb(er) 12 ³/₄ lb lenge ad 2½ st(uiver) f 1--11--14

12¼ lb rootschaer ad 2 st(uiver) 1-- 4-- 8

f 2--16-- 6 *

* = 16 p. in 1 st.

aen d' ander sijden rest

23--16-- 4

6-- 8--

f 33-- 0--10

1689 11 decemb(er) ontfangen drie gul(den) 3--

Somma

f 30-- 0--10

Dat dese geextraheerde reeckeninge met 't boeck van s(eigneu)r **Joan Kelderman** gecollationeert sijnde, daermede van woordt tot woordt accorderende, attestere ick onderges(chrevene).

Deventer, den 9 majj 1691.

A. Boeckholt, *secret(arius)*. {1691}.

Folio 17.

Lepien

Exhibitum, den 11 majj 1691.

Folio 18.

(links boven:)

Excibitum, den 29 junij 1691. Het dubbelt van desen is ter handen gestelt van parthie advers om daarop naar lantr(echt) te dijminineeren, si velit.

Declaratio expensarum voor

Joan Kelderman, declarant,

op en teegens

Christijaen Lepijn, gedeclareerde.

Achtbaere heeren borgem(eister)en der stadt Enscheijde etc.

Alsoo declarant tott betaelinghe

van f 30 g(ulden), 0 st(uiver), 10 pen(ningen) in der

minne naer voorheen veelvoudich

gedaene anmaeninge niet heeft

weeten te geraecken. Is deselve

eindelijck te raede geworden (te

meer v(er)mits de gedeclareerde van

sijn eigen *oom* **Sander Wenge** be-

reijts naer stadtrecht # tot op sijn beweechel(ijke) panden toe v(er)koopinge # wass uijt-

gerecht) om voors(chreve)n **Lepijn** met

rechtsmiddelen oock tot betaelinghe van

voors(chreve)n schult als procederende

deselve van soo guijdtlijcke ver-

streckede waere, soocken te

[brengen], tott welken fine

men deese costen nootsaeckelijck

heeft moeten anwenden.

Eerstlijck v(er)mits declarants veer affgeleegentheit en tot vermidonge [van]

Folio 19.

van groote costen, om telkens van Deventer een bediende oover te senden, heeft een volmacht op *p(rocurato)r* **Wagelaer** doen passeren. Dewelke ~~ingevoege~~ meede in gevolge order van *dr. Nijlandt* tott Deventer voors(chreve)n **Lepijn** geciteert: 1691 26 janu(arij) sijnde ~~den~~ voor meerg(eme)lte s(omm)a angesproocken.

Voor volmacht bet(aelt)	f	1-- 4--
adtv(oocat) voor consult(atie) en concep. van anspraecke	f	3--
Nuntio die deselve ooverbrachte	f	-- 4--
Citatie betaelt met	f	-- 1--
In judicio betaelt	f	-- 6--
Vacat(ie) procuratoris	f	--10--
Doomaels Lepijn die schult g'agnosseert en(de) v(er)socht 6 weecken. Hieroover an <i>dr. Nijlandt</i> gescreeven off niet op den 6. weeckesten dach met anpandonge soude voortvaeren, dewelke geraeden met contumatie voortan te procederen. Coompt voor missive, andwoordt et consul(tat)io	f	1--10--

9 martij. In termino v(er)mits **Lepijn** in voors(chreven) tijdt teegens v(er)mooden geen contentement gegeeven hem naer ineischonge per decretum gecontumaticert.

Voor recess bet(aelt) 6 st(uiver) en(de) voor decreet 6 dt(uiver).	f	--12--
Vacat(ie) procurat(oris)	f	--10--

Folio 20.

23 martij. In termino van den 14-sten dach in judicio gecompereert, en(de) alsoo naer ineischonge oock niemant gecompereert hem *p(er)* decretum van alle declinatoire en(de) dilatoire exceptien v(er)steecken en(de) citatie ad mensem v(er)socht

Voor jura van dictaect	f	-- 6--
Voor decreet van contumatie(n)	f	--12--
Vacat(ie)	f	--10--
Voor citatie relaes en insinuat(ie)	f	1-- 8--

27 april(is). In termino van de maentlijcke dach, niet comparerende hem in causa principali per decretum alweederom gecontumatieert

en(de) een termijn om te dinen van intendit versocht voor dictaect	f	-- 6--
Decreet	f	--12--
Vacat(ie) procuratoris	f	--10--

5 majj, de bediende procuraten een breeff op Deventer gescreeven, om een authenticq(ue) extract schultboock van sijn principael te moeten hebben, ende t' selve te kunnen appliceren bij sijn intendit, voor msissive f -- 6--
 Nuntio bij occasie beloofft en(de) bet(aelt) f -- 4--
 Voor t' extract en autentisaetie bet(aelt) f --12--
 Voor t' ooverstuijren an de volm(achtige)r f -- 4--

Daerop doen formeren een intendit.
 Den 11 majj. In termino hetselve geprothocolleert en neevens het extract schultboock g' exhibeert, daerbij een termijn van sluijten p(er) decreetum versocht.
 Coompt foer t' formeeren van intendit f 1--
 Voor 't prothocolleren f -- 6--
 Exhiberen van t' document f --12--
 Decreet f -- 6--

Folio 21.

18 dito. Die contumatiele proceduire g' inventariseert en g'slooten vacat(ie) procuratoris f --10--

15 juniij. P(ro)curator bij t' oopenen der proceduire en(de) hooren pronuntieren der sententie gevaceert, vac(atie) f --10--
 Voor sportulen betaelt f 9--18--

Ende alsoo diese costen niet goetwillich sijn gerestituteert, is deklarant genootsaeckt geworden deselve te doon designeren* en(de) in dubbelt te exhiberen, voor exhibitie betaelt neffens appostilen f --12--
 Voor insinueren en relaes bet(aelt) f --10--
 Vacat(ie) p(ro)curatoris f --10--
 Voor designatie in te stelen, coompt naer landtrecht ad 3 blatt f --18--
 Voor dubbelt te scrijven f 1-- 4--
 Op den 14-sten dach sall de procurator die teegendeels termijn van diminutie moeten waerneemen, vac(atie) f --10--
 Item sluijten en pronuntieren der taxatoire sententie waervan p(ro)curatori compt p(ro) comparitionen f 1--

* = betekenen

Reserverende de declarent en designant sijn vordere costen, soo door ver-

weigeringe van betaelinge
noch meerder als in deesen uijt- [gedruckt]

Folio 22.

uijtgedruckt mochten worden gecauseert.

Concludeert tott adjudicatie
van de voors(chreven) gedessigneerde
kosten offte etc., salvis.

Folio 23.

A(nn)o 1691.

personen:

Boeckholt, W., secretarius,	16,
Dam, Jan van,	12,
Kelderman,	o,
Kelderman, J(o)an(nes), koopman te Deventer,	1,3,5,7,8,9,10-11,12,14,16,18,
Latpien,	12,
Lepien, Christiaen,	14,17,
Lepijn/s, Christi(j)aen,	3,5,7,8,9,10,18,19,
Leppijn,	o,
Leppijn, Christiaen,	1,
Lijpijn,	10,
Lippijn, Christiaen,	12,
Muntz, Michael Albert , dr.,	3,
Nijlandt, dr., te Deventer,	19,
Stockman, Hendrick Engelbert, secretarius,	5,12,
Wagela(e)r, Albert, procurator,	1,5,7,19,
Wenge, Sander, oom van Lepijn,	18,

plaatsen:

Deventer,	1,16,19,20,
Endscheijda,	3,
Endscheijde,	1,

Enschede,
Enscheijde,

o,
18,